

Lobby Agenda 2010/2011

Duidelijker dan ooit staat water op de politieke agenda, nationaal en Internationaal. Gezond, schoon en goedkoop drinkwater staat voor gezondheid, voor welvaart en voor productieve kracht thuis, op het werk en op school. De Millennium Development Goals onderstrepen internationaal het belang van een goede kwaliteit drinkwater en sanitatie.

Vewin, de Vereniging van waterbedrijven in Nederland, behartigt de belangen van Nederlandse drinkwaterbedrijven, met name gericht op:

- optimale performance van de waterbedrijven;
- kwaliteit van het drinkwater;
- bescherming van schone bronnen.

Voor u ligt de Vewin Lobby Agenda 2010/2011: een bundeling van de belangrijkste drinkwateronderwerpen voor het nieuwe politieke jaar. Standpunten die geordend worden naar de verschillende ministeries.

Graag zijn wij bereid nadere toelichting te geven op deze Vewin Lobby Agenda. Op de Vewin-website (www.vewin.nl) kunt u ook de bijbehorende Position Papers op specifieke dossiers vinden.

Drs. Th.J.J. Schmitz
Directeur

Inhoudsopgave

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu	5
Ministerie van Verkeer en Waterstaat	13
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	21
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	25
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	31
Ministerie van Economische Zaken	35
Ministerie van Financiën	39
Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking	43
Ministerie van Justitie - NCTb	45

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

Vewin-pleidooi:

1. Steun de ontwikkeling van een Europese bodemrichtlijn
2. Veranker ruimtelijke beschermingszones voor waterwinning in gebiedsdossiers met een wettelijke status
3. Saneer bodemverontreiniging rond drinkwaterwinningen met prioriteit
4. Verzakelijk en verzelfstandig de waterketen voor meer efficiency en duurzaamheid
5. Garandeer voldoende eigen vermogen voor drinkwaterbedrijven
6. Garandeer hoog beschermingsniveau biociden door samenhang met KRW en Drinkwaterrichtlijn
7. Voorkom toename geneesmiddelen in water met resultaatgebonden afspraken
8. In principe geen energieopslag in de bodem binnen grondwaterbeschermingsgebieden
9. Waarborg voldoende inzet VROM-inspectie voor legionellapreventie
10. Neem de kwaliteit van warm tapwater op in het Drinkwaterbesluit
11. Hef wettelijke restricties bij afvoeren van brijn door drinkwaterbedrijven op

1 Europese bodemrichtlijn

De ontwikkeling van een Europese richtlijn voor de bodem is van belang voor een geharmoniseerde, daadkrachtige aanpak van bodembedreigingen. De richtlijn moet een kader bieden om drinkwaterbelangen beter te beschermen. Nederland dient de blokkade van deze richtlijn te herzien.

- ✓ **Steun de ontwikkeling van een Europese bodemrichtlijn**

 EU Richtlijn Bodem / Europese Commissie

2 Ruimtelijk beschermen drinkwaterbronnen en gebiedsdossiers

De status van grondwaterbeschermingsgebieden in ruimtelijke plannen moet worden versterkt. De drinkwaterbedrijven zien nog nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen doorgang vinden die significante achteruitgang van drinkwaterbronnen tot gevolg hebben. De wettelijke status van drinkwater als een 'dwingende reden van groot openbaar belang' moet doorklinken in de ruimtelijke ordening. Bij waterwinningen dienen ruimtelijke beschermingszones te worden verankerd. In gebiedsdossiers wordt de informatie tussen drinkwaterbedrijf en overheden vastgelegd, die nodig is voor de waarborg van de kwaliteit van de winning. Gebiedsdossiers moeten wettelijk worden verankerd.

- ✓ **Veranker ruimtelijke beschermingszones voor waterwinning in gebiedsdossiers met een wettelijke status**

 Wet Ruimtelijke Ordening / AmvB Ruimte / Nationaal Waterplan

3 Bodemsanering

Bodem en grondwater zijn in Nederland op veel plaatsen ernstig verontreinigd. Drinkwaterbedrijven ervaren op ongeveer zestig winningen bedreigingen van de waterkwaliteit als gevolg van bodemverontreiniging. Tot 2015 zal een versnelling worden aangebracht in de bodemsaneringsoperatie. Humane spoedlocaties moeten dan zijn gesaneerd. Verontreinigingen die drinkwaterwinningen bedreigen, moeten als humane spoedlocatie worden aangewezen.

- ✓ **Saneer bodemverontreiniging rond drinkwaterwinningen met prioriteit**

 Commissie VROM

4 Samenwerking in de waterketen

Verzakelijking, verzelfstandiging en opschaling door het vormen van publieke eenheden zoals in de drinkwatersector is gebeurd, stimuleert bedrijfsmatig werken. Wij voorzien dat ook bij het rioolbeheer en waterzuivering aanzienlijke voordelen te behalen zijn wanneer het bestuurlijk toezicht en de uitvoering worden gescheiden. Er is efficiency- en duurzaamheidwinst te behalen door beter en meer verantwoordelijk gebruik van beschikbare middelen, een hogere productiviteit, meer ruimte voor innovatie en een grotere klant- of gebruikergerichtheid.

- ✓ **Verzakelijk en verzelfstandig de waterketen voor meer efficiency en duurzaamheid**

 Commissie VROM

5 Drinkwaterbesluit

De komende jaren staan de drinkwaterbedrijven voor omvangrijke (vervangings)-investeringen. Voldoende eigen vermogen is noodzakelijk voor het doelmatig functioneren van de bedrijven. Het voorkomt hogere lasten voor toekomstige generaties. De solvabiliteitsnorm moet ruim ingevuld worden. De sector pleit voor het laten vervallen van de maximumeis solvabiliteit, respectievelijk voor een hoge maximumeis.

✓ **Garandeer voldoende eigen vermogen voor drinkwaterbedrijven**

 Drinkwaterbesluit

6 Europese verordening markttoelating biociden

De criteria voor toelating van biociden moet via wederzijdse erkenning worden aangescherpt voor wat betreft de bescherming van de waterhuishouding en bodemgesteldheid. Het moet mogelijk zijn een toelating te herzien op basis van monitoringgegevens. De Europese en Nederlandse wetgeving voor biociden moet gericht zijn op het voorzorgsbeginsel en mag drinkwaternormen en normen voor het oppervlaktewater niet in gevaar brengen. Het gebruik van biociden bij de drinkwaterproductie dient geregeld te zijn in de Drinkwaterrichtlijn - als kader voor regelgeving over de kwaliteit van het drinkwater - en niet in de biocidenverordening.

✓ **Garandeer hoog beschermingsniveau biociden door samenhang met KRW en Drinkwaterrichtlijn**

 Commissie LNV / Verordening markttoelating biociden

7 Aanpak toename geneesmiddelen in water

In 2007 is het rijk gestart met een beleidsplan om de toename van geneesmiddelrestanten in het watermilieu te keren. De onderzoeks- en verkenningsfase is nu voorbij. RIVM-onderzoek wijst uit dat dit momenteel nog ver onder het normniveau ligt. Geneesmiddelen kunnen in de toekomst (denk aan de vergrijzing) een knelpunt vormen voor de drinkwaterproductie. Nu is de tijd om deze trend te keren. Met alle betrokken ketenpartijen (artsen, ziekenhuizen, farmaceuten en departement) moeten daarom nú via convenanten proactieve en resultaatgebonden acties worden afgesproken.

✓ **Voorkom toename geneesmiddelen in water met resultaatgebonden afspraken**

 Beleidsbrief geneesmiddelen

8 Energieopslag in de bodem

De ondergrond wordt in toenemende mate gebruikt voor energieopslag. Over de invloed daarvan op de kwaliteit van het grondwatersysteem is weinig bekend. Toepassing van deze techniek binnen grondwaterbeschermingsgebieden zal daarom wettelijk verboden moeten worden. Alleen wanneer er zekerheid bestaat dat er geen consequenties zijn voor drinkwaterbelangen en met instemming van het drinkwaterbedrijf kan hiervan afgeweken worden.

✓ **In principe geen energieopslag in de bodem binnen grondwaterbeschermingsgebieden**

 Wet Bodembescherming / AmvB Wet Bodemenergiesystemen

9 Drinkwaterkwaliteit in gebouwen: toelatingsschema en legionellapreventie

Gebouweigenaren dragen de verantwoordelijkheid om kwaliteitsachteruitgang van het drinkwater in hun gebouw te voorkomen (conform Water Safety Plan-benadering van EU-commissie). Gebouweigenaren in Nederland dienen nadrukkelijker te worden gewezen op hun verantwoordelijkheid in dezen (legionella). Voldoende capaciteit bij VROM-Inspectie is hiervoor van belang. Voor materialen en chemicaliën die direct in contact (kunnen) komen met drinkwater moet een EU-toelatingsschema worden ingesteld.

✓ **Waarborg voldoende inzet VROM-Inspectie voor legionellapreventie**

 Drinkwaterbesluit

10 Warm tapwater

Nu de Drinkwaterwet gereed is, dient in het Drinkwaterbesluit de kwaliteit van warm tapwater geregeld te worden. De kwaliteit van warm tapwater moet gewaarborgd worden door het ontwerp van warmwatersystemen vooraf te controleren. Tevens dient een meetprogramma voor kwaliteit van warm tapwater vastgelegd te worden.

✓ **Neem de kwaliteit van warm tapwater op in het Drinkwaterbesluit**

 Drinkwaterbesluit

1 1 Verzilting en brak grondwater

Diverse drinkwaterbedrijven willen de mogelijkheden verkennen om brak grondwater te gaan winnen. Dit als alternatief voor specifieke winningen die verzilten (ten gevolge van het veranderende klimaat) dan wel vervuilen. Momenteel ontnemen wettelijke restricties voor het afvoeren van brijn de drinkwatersector de ruimte om deze innovatie door te voeren.

✓ **Hef wettelijke restricties bij afvoeren van brijn door drinkwaterbedrijven op**

 Deltaprogramma

Voor meer informatie:

Vewin, Arjen Frentz

Tel: 070 414 47 90

Email: frentz@vewin.nl

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Vewin-pleidooi:

1. Handhaaf het beginsel 'de vervuiler betaalt'
2. Realiseer internationale stroomgebiedsnormen voor drinkwaterprobleemstoffen
3. Verbeter de monitoring van de drinkwaterfunctie van rivieren en zoetwaterbekkens
4. Maak afrekenbare afspraken voor de waterkwaliteit op de 'blauwe knooppunten'
5. Geef zoetwater, waterkwaliteit en beschermde gebieden meer prioriteit in de Deltawet
6. Voorkom verzilting, verwarming en verontreiniging van de rivieren en zoetwaterbekkens
7. Bevorder (inter-)nationaal innovaties in koelwaterlozingen
8. Sta geen mengzones toe bij beschermingszones voor drinkwaterinnamepunten
9. Benoem glyphosaat en mecoprop als nieuwe prioritaire stoffen
10. Benoem bescherming van drinkwaterbronnen als speerpunt binnen Water Mondiaal
11. Veranker bescherming drinkwaterbronnen en eenvoudige zuivering in ieder relevant beleidsplan
12. Waterschappen moeten risicobeoordelingsmethoden van de veiligheid van leidingen in dijken afstemmen met drinkwaterbedrijven

1 Vervuiler betaalt

De kosten van vervuiling moeten worden verhaald op de vervuiler, niet op de drinkwaterconsument. Door het principe 'de vervuiler betaalt' onverkort te handhaven, kan worden voorkomen dat milieuvreemde stoffen in het milieu komen. Vervuilers krijgen zo een prikkel om te investeren in duurzame innovaties. Het onverkort handhaven van het voorzorgsbeginsel en een strak beleid voor diffuse bronnen, vergunningen en handhaving en het aanspreken van de vervuilers is hiervoor essentieel.

✓ **Handhaaf het beginsel 'de vervuiler betaalt'**

 KRW

2 Drinkwaterfunctie van Rijn en Maas

Bij normoverschrijdingen in de Nederlandse rivieren ligt de oorzaak met regelmaat in het buitenland. De internationale stroomgebiedscommissies wijzen relevante stoffen aan en stellen normen vast. Er ontbreken nog altijd stoffen op die lijsten die problemen geven voor de Nederlandse drinkwaterbedrijven. Nederland moet in internationaal verband pleiten voor normering voor deze stoffen op basis van de drinkwaterfunctie van Rijn en Maas.

✓ **Realiseer internationale stroomgebiedsnormen voor drinkwaterprobleemstoffen**

 KRW

3 Monitoring

De Kaderrichtlijn Water en de Drinkwaterrichtlijn zijn opgesteld om waterkwaliteit te waarborgen en op termijn te verbeteren. De lidstaten zijn nu aan zet om hieraan invulling te geven. Een goede monitoring is essentieel.

Veel (potentiële) drinkwaterprobleemstoffen zijn niet in de reguliere monitoring van Rijkswaterstaat en andere waterbeheerders opgenomen.

✓ **Verbeter de monitoring van de drinkwaterfunctie van rivieren en zoetwaterbekkens**

 KRW-Beleidsplan Rijkswateren

4 Toedeling van verantwoordelijkheden om verontreiniging te voorkomen

Rijkswaterstaat, waterschappen en provincies zijn de verantwoordelijke waterbeheerders voor drinkwaterbronnen. Zij moeten te allen tijde de eindverantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit van hun bron dragen. Ook als de oorzaak van de verontreiniging van buiten hun eigen domein komt. Via de methode van de 'blauwe knooppunten' (nu alleen ingezet voor waterkwantiteit) kunnen waterkwaliteitsdoelen afrekenbaar worden doorvertaald naar andere waterbeheerders.

✓ **Maak afrekenbare afspraken voor de waterkwaliteit op de 'blauwe knooppunten'**

 KRW-SGBP's / BKMW

5 Deltawet: waterveiligheid en zoetwatervoorziening

Overstromingen en watertekorten zijn beide bedreigingen. In de inrichting van ons watersysteem moeten maatregelen tegen overstroming en tegen droogte in onderlinge samenhang worden ontwikkeld. Vewin bepleit daarom een hogere prioriteit voor maatregelen ten gunste van de zoetwatervoorziening en de kwaliteit van water in de Deltawet. Extra voorzieningen voor de beschermde gebieden zijn noodzaak.

- ✓ **Geef zoet water, waterkwaliteit en beschermde gebieden meer prioriteit in de Deltawet**

 Deltawet

6 Deltaprogramma

Zoet water is waardevol. Zes miljoen mensen zijn in Nederland voor hun drinkwater afhankelijk van oppervlaktewater. Verzilting, verwarming en hogere concentraties milieuvreemde stoffen zijn risico's. De zoetwaterbekkens en grote rivieren moeten voor de lange termijn veilig en beschikbaar zijn voor de drinkwatervoorziening. Waarborg een zoet IJsselmeer en zoete Biesbosch-bekkens. Introduceer debietafhankelijke lozingen en voorkom opwarming van rivieren. Innovatie moet bij de bron worden opgepakt.

- ✓ **Voorkom verzilting, verwarming en verontreiniging van rivieren en zoetwaterbekkens**

 Deltaprogramma

7 Koelwaterlozingen

Met het veranderend klimaat neemt de kans op hogere temperaturen in de rivieren toe. Temperaturen van tegen de 25 graden Celsius komen vaker in zicht. Deze zijn nadelig voor de ecologie (bijv. voor de zalm) en voor de drinkwaterproductie. De rivieren worden kunstmatig verwarmd door koelwaterlozingen. Hiervoor zijn goede alternatieven voorhanden of op korte termijn binnen bereik.

- ✓ **Bevorder (inter-)nationaal innovaties in koelwaterlozingen**

 KRW

8 Mengzones

EU-lidstaten kunnen mengzones aanwijzen. Voorwaarden zijn dat de functie van het waterlichaam niet nadelig wordt beïnvloed, de omvang wordt beperkt en de best beschikbare afvalwaterzuiveringstechnieken worden ingezet. De EU ontwikkelt een guidance hiervoor. Mengzones dienen hierin zodanig te worden begrensd, dat ze geen drinkwaterinnamepunten omvatten, ook niet onder extreem droge omstandigheden. Rondom drinkwaterinnamepunten dienen hiertoe beschermingszones te worden vastgesteld.

✓ **Sta geen mengzones toe bij beschermingszones voor drinkwaterinnamepunten**

 KRW

9 Prioritaire stoffen

Brussel brengt eind 2010 een voorstel uit voor de lijst van nieuwe prioritaire stoffen.

Objectieve, evenwichtige en transparante afwegingscriteria dienen aan de selectie ten grondslag te liggen. Het drinkwaterbelang is onvoldoende geborgd in de procedure van de Europese Commissie: afschuiven op de lidstaten dreigt. Nederland heeft er veel baat bij als de twee grote drinkwaterprobleemstoffen glyfosaat en mecoprop in de nieuwe lijst worden opgenomen.

✓ **Benoem glyfosaat en mecoprop als nieuwe prioritaire stoffen**

 KRW

10 Water Mondiaal

Goed drinkwater is een voorwaarde voor welvaart en welzijn. Integreer zorg voor grond- en oppervlaktewater in het programma Water Mondiaal om in de toekomst in de deltagebieden wereldwijd betrouwbaar drinkwater te garanderen.

De drinkwaterbedrijven nodigen het rijk uit om de invulling gezamenlijk vorm te geven.

✓ **Benoem bescherming van drinkwaterbronnen als speerpunt binnen Water Mondiaal**

📄 **Uitvoeringsprogramma Water Mondiaal (Verkeer en Waterstaat)**

11 Eenvoudige drinkwaterzuivering

Voor gezond en betaalbaar drinkwater is schoon grond- en oppervlaktewater essentieel. De Kaderrichtlijn Water stelt dat de kwaliteit van drinkwaterbronnen niet achteruit mag gaan en moet verbeteren. De drinkwaterbedrijven zien dit nog onvoldoende verankerd in Nederlands beleid. Gezien klimaatverandering is aanscherping nodig om het beschermingsniveau niet achteruit te laten gaan. Kiezen voor duurzaamheid betekent bij de Kaderrichtlijn Water kiezen voor 'de vervuiler betaalt'. Het Rijk moet in alle relevante beleids- en uitvoeringsplannen het drinkwaterbelang en het doel van eenvoudige zuivering verankeren.

✓ **Veranker bescherming drinkwaterbronnen en eenvoudige zuivering in ieder relevant plan**

📄 **KRW - Stroomgebiedsbeheerplannen**

12 Externe Veiligheid

In het kader van externe veiligheid voeren drinkwaterbedrijven op eigen initiatief risicobeoordelingen uit voor leidingen in dijken, onder wegen en spoorwegen en treffen daar waar nodig saneringsmaatregelen. Waterschappen zijn wettelijk verplicht periodiek de veiligheid van waterkeringen te toetsen. Vewin pleit voor afstemming van de risicobeoordelingsmethoden van de veiligheid van leidingen in dijken met een representatieve uitvoering van sterkteberekeningen.

Drinkwaterbedrijven dienen betrokken te worden bij de risicobeoordeling door de waterschappen.

Afgestemde pragmatische risicobeoordelingsmethoden en structureel overleg tussen waterschappen en drinkwaterbedrijven inzake de veiligheid van leidingen in dijken.

✓ **Waterschappen moeten risicobeoordelingsmethoden van de veiligheid van leidingen in dijken afstemmen met drinkwaterbedrijven**

 **Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Voorschrift Toetsen op Veiligheid Primaire
Waterkeringen**

Voor meer informatie:

Vewin, Nicole Zantkuijl

Tel: 070 - 414 47 70

E-mail: zantkuijl@vewin.nl

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Vewin-pleidooi:

1. Sluit een convenant voor minder belastend geneesmiddelengebruik
2. Begin obesitasbestrijding bij de jeugd
3. Zet de Olympische Spelen in voor een brede lobby voor gezond leven

1 Geneesmiddelen in water

De aanwezigheid van geneesmiddelenrestanten in het watermilieu neemt toe. Drinkwaterbronnen die vrij zijn van geneesmiddelenrestanten, zijn van belang voor de volksgezondheid: voorkomen in plaats van genezen.

De mogelijkheid om dit probleem te voorkomen ligt primair bij de eerste partijen in de keten: de farmaceuten, artsen, ziekenhuizen, apotheken en patiënten. Er zijn nog legio mogelijkheden onbenut om via deze partijen de toename van emissies van geneesmiddelen naar het water te beperken.

✓ **Sluit een convenant voor minder belastend geneesmiddelengebruik**

 Beleidsbrief geneesmiddelen

2 Gezondheid en preventie: inzet drinkwatersector bij Convenant Gezond Gewicht

Het drinken van water kan een belangrijke bijdrage leveren aan een gezonde leefstijl. Kraanwater is van uitstekende kwaliteit, overal beschikbaar, goedkoop en bovenal caloriearm. Bovendien heeft water een positief effect op de concentratie. Drinkwaterbedrijven werken in het Convenant Gezond Gewicht nauw samen met het Voedingscentrum, de GGD's en het NOC*NSF. Vewin vraagt in de VWS-begroting om extra aandacht voor scholieren. En voor méér gymnastiekles voor alle klassen op alle scholen.

✓ **Begin obesitasbestrijding bij de jeugd**

 Convenant Gezond Gewicht

3 Olympische Spelen

Nederland wil de Olympische Spelen van 2028 organiseren. Het ministerie van VWS fungeert samen met NOC*NSF en andere organisaties als aanjager. Het sportevenement is een prima gelegenheid om bewegen en sporten in Nederland naar een hoger plan te brengen: een uitgelezen kans dus voor een brede lobby voor gezond leven.

✓ **Zet de Olympische Spelen in voor een brede lobby voor gezond leven**

 Convenant Gezond Gewicht

Voor meer informatie:

Vewin, Cees Verkerk

Tel: 070 - 414 47 51

E-mail: verkerk@vewin.nl

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Vewin-pleidooi:

1. Van Staatsbosbeheer gepachte terreinen als natuurterrein waarden of verkopen
2. Nederland moet gezien de specifieke waterhuishouding gewasbeschermingsmiddelen kunnen verbieden
3. In de toekomst GLB-betalingen baseren op geleverde groene en blauwe diensten
4. Zet extra communicatie in voor haalbare en betaalbare innovaties
5. Kies volledige kostencompensatie als uitgangspunt bij de realisatie van Natura 2000
6. Stel subsidies voor natuurbeheer open voor drinkwaterbedrijven
7. Dring het gebruik van medicatie terug via het Convenant Antibiotica-resistente Dierhouderij

1 Erfpacht staatsbosbeheer

Drinkwaterbedrijven zijn erfpachter van ongeveer 1.100 ha terrein van Staatsbosbeheer. Een klein deel hiervan is als bedrijfsterrein ingericht en ook op lange termijn voor natuurdoelen niet van belang. Deze terreinen zouden aan het drinkwaterbedrijf verkocht moeten worden. Voor de overige terreinen dient waardering als natuurterrein plaats te vinden, ook wanneer daar (ondergrondse) infrastructuur voor de drinkwatervoorziening aanwezig is.

✓ **Van Staatsbosbeheer gepachte terreinen als natuurterrein waarden of verkopen**

 Commissie LNV

2 Implementatie EU Richtlijn Gewasbeschermingsmiddelen

Uit het oogpunt van volksgezondheid mogen normen voor gewasbeschermingsmiddelen in drinkwaterbronnen niet worden overschreden. Toetsing aan het drinkwatercriterium blijft essentieel. Drinkwaterbronnen moeten beschermd worden tegen de risico's van gewasbeschermingsmiddelen via de toelating en het gebruik.

Beschermingszones voor grondwater en oppervlaktewater dienen wettelijk te worden verankerd. Nederland moet op basis van waterhuishouding, bodemgesteldheid, milieu en volksgezondheid de toelating van een gewasbeschermingsmiddel kunnen verbieden, dan wel aanvullende gebruikseisen kunnen stellen. In het Nationaal Actieplan

Gewasbescherming moet de focus liggen op kwantitatieve doelen en alternatieve gewasbeschermingstechnieken.

✓ **Nederland moet gezien de specifieke waterhuishouding gewasbeschermingsmiddelen kunnen verbieden**

📌 NL implementatie EU Richtlijn Gewasbeschermingsmiddelen

3 Toekomst Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2013

Het GLB moet aansluiten bij de doelen van de KRW en de overgang naar duurzame landbouw versnellen. Hoofddoel moet zijn een concurrerende landbouw met weinig impact op het milieu en zuiniger gebruik van hulpbronnen zoals zoet water.

In het GLB vanaf 2013 moeten landbouwsubsidies gebaseerd zijn op maatregelen ten behoeve van de waterkwaliteit en waterkwantiteit. Het model moet gebaseerd zijn op het principe 'de vervuiler betaalt'. Agrariërs ontvangen financiële compensatie wanneer ze milieumaatregelen nemen die verder gaan dan de cross-compliance eisen en dus bovenwettelijk zijn.

✓ **In de toekomst GLB-betalingen baseren op geleverde groene en blauwe diensten**

📌 Gemeenschappelijk Landbouwbeleid EU

4 Schone bronnen

De waterkwaliteitsdoelen worden in veel wateren niet gehaald en de verbetering van de chemische waterkwaliteit stagneert. Recent hebben het Planbureau voor de Leefomgeving en de Unie van Waterschappen dit beves-

tigd. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en mest is veelal de oorzaak. Duurzaam gebruik verdient prioriteit. Het uitvoeringsprogramma diffuse bronnen moet de druk hiertoe verhogen. Haalbare en betaalbare resultaten en regionale successen zijn te vinden in het programma 'Schone Bronnen, nu en in de toekomst'. De voorlopers in de precisielandbouw moeten navolging krijgen en via extra PR gemeengoed worden.

✓ **Zet extra communicatie in voor haalbare en betaalbare innovaties**

📄 KRW Nationaal Actieplan gewasbescherming

5 Natura 2000

Het gebruik van drinkwaterbronnen door drinkwaterbedrijven moet niet in het geding komen door Natura 2000. Bestaande winningen moeten kunnen meebewegen met de vraag naar drinkwater. Het vergunde onttrekkingsniveau op basis van de Grondwaterwet moet daarom de grondslag zijn in de beheerplannen. De kosten van Natura 2000 maatregelen moeten aan de watersector vergoed worden.

✓ **Kies volledige kostencompensatie als uitgangspunt bij de realisatie van Natura 2000**

📄 Beheerplannen Natura 2000 / Commissie LNV

6 Natuurbeheer en biodiversiteit

Drinkwater en natuur gaan goed samen en veel drinkwaterbedrijven spannen zich in voor natuurbeheer. De Nederlandse drinkwaterbedrijven dragen op deze wijze bij aan de biodiversiteit in Nederland. Driekwart van de soorten die in Nederland voorkomen, worden aangetroffen

op terreinen die eigendom zijn van drinkwaterbedrijven. Erkennen van de drinkwaterbedrijven als partners in natuurbeheer levert een win-winsituatie op voor alle partijen.

✓ **Stel subsidies voor natuurbeheer en biodiversiteit open voor drinkwaterbedrijven**

 Integratie natuurwetgeving MR Natura 2000

7 Terugdringen gebruik diergeneesmiddelen

In de Beleidsbrief Geneesmiddelen 2007 formuleert het kabinet maatregelen om de emissie van geneesmiddelen naar het watermilieu terug te dringen. In het Convenant Antibiotica-resistente Dierhouderij zijn eind 2008 afspraken met de veeteeltsector gemaakt over het registreren en monitoren van diergeneesmiddelen en het uitwisselen van gegevens.

Conform de intentie van de beleidsbrief dient dit convenant te worden uitgebreid met de afrekenbare verplichting om het daadwerkelijke gebruik van antibiotica te reduceren.

✓ **Dring het gebruik van geneesmiddelen terug via het Convenant Antibiotica-resistente Dierhouderij**

 Beleidsbrief geneesmiddelen

Voor meer informatie:

Vewin, Lieke Coonen

Tel: 070 414 47 91

Email: coonen@vewin.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Vewin-pleidooi:

1. Schaf precarioheffing op waterleidingen af
2. Onderteken en implementeer drinkwaterconvenanten zo snel mogelijk op regionaal niveau
3. Geef Veiligheidsberaad centrale positie met mandaat
4. Veiligheidsregio is regisseur van samenwerking en coördinerend bij regio overstijgende incidenten
5. Drinkwaterbedrijven zijn bij drinkwatergerelateerde incidenten volwaardig partner in het ROT en RBT
6. Wijs kosten voor 'Vitaal' toe op basis van de eigen verantwoordelijkheid van de partijen

1 Precario

Gemeentelijke precarioheffing op waterleidingen leidt lokaal tot forse verhoging van de drinkwaterrekening. Het kabinet heeft besloten om zijn besluit tot afschaffing van precario uit 2005 terug te draaien. Voor meer dan 400 gemeenten opent dat de deur om de gemeentekas aan te vullen via de drinkwaternote. Dit is onzichtbaar voor de burger.

✓ **Schaf precarioheffing op waterleidingen af**

i **Gemeentewet, provinciewet, waterschapswet.**

Vaste Kamer Commissie Binnenlandse Zaken

2 Landelijk convenant Drinkwater

Voorjaar 2010 is het landelijk convenant Drinkwater bestuurlijk vastgesteld. Hierin staan concrete samenwerkingsafspraken tussen de 10 drinkwaterbedrijven en 25 veiligheids- en politieregio's over crisisbeheersing, rampenbestrijding en bescherming van drinkwaterlocaties. Het convenant zorgt voor landelijke en eenduidige afspraken. Snelle invoering op regionaal niveau is van groot belang voor het leren kennen van elkaars organisaties, werkwijzen, taken en bevoegdheden. Dit leidt tot een effectieve aanpak van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

✓ **Onderteken en implementeer drinkwaterconvenanten zo snel mogelijk op regionaal niveau**

i **Wet veiligheidsregio's**

3 Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad, met daarin de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's, dient zich als leidend bestuur in te zetten om bij regio-overstijgende issues namens de 25 regio's besluiten te nemen. Het Veiligheidsberaad moet mandaat krijgen om tijdens een issue namens de 25 regio's te tekenen en termijnen vast te stellen.

✓ **Geef Veiligheidsberaad centrale positie met mandaat**

 Wet veiligheidsregio's

4 Veiligheidsregio's

De veiligheidsregio is de regisseur van samenwerking in de regio. Niet alleen voor de brandweer, geneeskundige kolom, politie en gemeenten maar ook voor vitale sectoren zoals de drinkwatersector.

Vewin pleit voor de volgende twee zaken:

- In een veiligheidsregio waar zich meerdere drinkwaterbedrijven bevinden, coördineert de veiligheidsregio één convenant met de verschillende drinkwaterbedrijven.
- Bij regio-overstijgende incidenten is de bronregio het aanspreek- en coördinatiepunt. Dit leidt tot eenduidige besluitvorming en externe communicatie.

✓ **Veiligheidsregio is regisseur van samenwerking en coördinerend bij regio overstijgende incidenten**

 Wet veiligheidsregio's

5 Drinkwaterbedrijven partner in crisisbesluitvorming

Drinkwaterbedrijven zijn in het wetgevingstraject van de Wet veiligheidsregio's benoemd tot crisispartner. Bij drinkwatergerelateerde incidenten zijn zij een belangrijke en directe crisispartner in het Regionaal Beleidsteam (RBT) en het Regionaal Operationeel Team (ROT). Deelname is benodigd om de juiste maatregelen te overleggen, de consequenties van maatregelen aan te geven en om de communicatie naar de burger af te stemmen met als doel om met één mond te spreken.

✓ **Drinkwaterbedrijven zijn drinkwatergerelateerde incidenten volwaardig partner in ROT en RBT**

 Wet Veiligheidsregio's, Drinkwaterwet

6 Vitaal

Via het Strategisch Overleg Vitale Infrastructuren (SOVI) zetten overheden en vitale sectoren zich gezamenlijk in om de robuustheid te vergroten en de onderlinge afhankelijkheden te verkleinen. Extra maatregelen om de afhankelijkheid van drinkwater en/of overige sectoren verder te reduceren, zijn en blijven ieders eigen verantwoordelijkheid. Afspraken over verantwoordelijkheden en kostenverdeling moeten helder zijn.

✓ **Wijs kosten voor 'Vitaal' toe op basis van de eigen verantwoordelijkheid van de partijen**

 Strategie Nationale Veiligheid

Voor meer informatie:

Vewin, Sabine Gielens

Tel: 070 - 414 47 83

E-mail: gielens@vewin.nl

Ministerie van Economische Zaken

Vewin-pleidooi:

1. Het Innovatieprogramma Watertechnologie moet openstaan voor de publieke waterbedrijven
2. Richt een Europees Topinstituut voor Watertechnologie op
3. Hanteer het voorzorgprincipe en zet nanotechnologie pas in na uitvoeriger testen
4. Waarborg toegang tot de ondergrond via eenvoudige procedures
5. Verzakelijking en verzelfstandiging in de waterketen zorgt voor meer efficiency en duurzaamheid

1 Stimulering van innovatieve watertechnologie

Het klimaat en de drukke en veeleisende Nederlandse leef- en werkomgeving stellen de drinkwatervoorziening voor complexe vraagstukken. Maatschappelijke vraagstukken rond vervuiling van waterbronnen, oprukkende verzilting, drukte in de ondergrond en multifunctioneel ruimtegebruik vragen om visie en om innovatieve oplossingen voor drinkwater. Antwoorden kunnen worden gevonden in watertechnologisch onderzoek, in sluiting van de waterketen (cradle to cradle) en in water-energiecombinaties. Dit vraagt om investeringen in de ontwikkeling van innovatieve visies en kennis.

✓ **Het Innovatieprogramma Watertechnologie moet openstaan voor de publieke waterbedrijven**

 Innovatieprogramma watertechnologie (EZ)

2. Europees Instituut voor Watertechnologie

De Nederlandse (drink-)watertechnologie heeft een internationaal vooraanstaande positie. Die moeten we behouden. Dit innovatiespeerpunt van het kabinetsbeleid moet meer aandacht krijgen. Om extra spin-off te genereren moet het kabinet zich ook sterk maken voor een Technologisch Topinstituut Water op Europees niveau.

✓ **Richt een Europees Topinstituut voor Watertechnologie op**

 Innovatieprogramma watertechnologie (EZ)

3 Nanotechnologie

Naast de grote voordelen die nanotechnologie biedt, kunnen vrije nanodeeltjes in het water risico's voor de volksgezondheid vormen. Vrije nanodeeltjes kunnen tot in de hersenen en cellen doordringen en zich in de organen ophopen. Verwacht wordt dat nanotechnologie een grote vlucht gaat nemen. Ook de emissies naar het watermilieu zullen dan sterk toenemen. Vewin vindt dat dit nú reden vormt voor actie en onderzoek. Het uitgangspunt dient te zijn dat toekomstige gezondheidsrisico's worden voorkomen.

✓ **Hanteer het voorzorgprincipe en pas nanotechnologie pas toe na uitvoeriger testen**

 Actieplan nanotechnologie

4 Infrastructuur voor de drinkwatervoorziening

De nieuwe Drinkwaterwet kent verplichtingen over aansluiting, leveringszekerheid en beveiliging voor drinkwaterbedrijven. Vewin steunt deze verplichtingen, maar wil ook de daarvoor noodzakelijke voorwaarden gecreëerd zien: rechten voor leidingaanslag en toegang tot de ondergrond. Deze rechten en een vereenvoudiging van de procedure voor het opleggen van een gedoogplicht moeten in de herziening van de Belemmeringenwetgeving worden vastgelegd.

✓ **Waarborg toegang tot de ondergrond via eenvoudige procedures**

 Drinkwaterwet

5 Samenwerking in de Waterketen

Verzakelijking, verzelfstandiging en opschaling door het vormen van publieke eenheden zoals in de drinkwatersector is gebeurd, stimuleert bedrijfsmatig werken. Wij voorzien dat ook bij het rioolbeheer en de waterzuivering aanzienlijke voordelen te behalen zijn wanneer het bestuurlijk toezicht en de uitvoering worden gescheiden. Er is efficiency- en duurzaamheidswinst te behalen: beter en meer verantwoordelijk gebruik van beschikbare middelen, een hogere productiviteit, meer ruimte voor innovatie en een grotere klant- of gebruikergerichtheid.

✓ **Verzakelijk en verzelfstandig de waterketen voor meer efficiency en duurzaamheid**

 Commissie VROM

Voor meer informatie:

Vewin, Arjen Frentz

Tel: 070 414 47 90

Email: frentz@vewin.nl

Ministerie van Financiën

Vewin-pleidooi:

1. Verlaag belastingdruk op drinkwater
2. Schaf grondwaterbelasting af
3. Schaf precarioheffing op waterleidingen af
4. Wijs waterleidingen van asbestcement aan als monostroom voor de afvalstoffenbelasting

1 Belastingen op drinkwater

De gemiddelde prijs van drinkwater bestaat voor een kwart uit belastingen en heffingen. Belasting op leidingwater, de (rijks-)grondwaterbelasting, de (provinciale) grondwaterheffing, precario en BTW. Drinkwater is een primaire levensbehoefte die te allen tijde tegen een redelijke prijs beschikbaar moet zijn voor de burger. Met het verlagen van de lasten op drinkwater worden ook de (woon-)lasten van de burgers en het bedrijfsleven verlicht.

✓ **Verlaag belastingdruk op drinkwater**

i **Belastingplan / Financiën Wet belastingen op milieugrondslag**

2 Grondwaterbelasting

De grondwaterbelasting zorgt voor een forse opwaartse druk op de drinkwatertarieven. Het ministerie van Financiën concludeerde in 2007 dat deze belasting geen milieudoel meer dient, maar slechts in stand wordt gehouden om algemene middelen te genereren. Deze vanuit milieuoogpunt dus nutteloze belasting moet afgeschaft worden.

✓ **Schaf grondwaterbelasting af**

i **Belastingplan / Financiën Wet belastingen op milieugrondslag**

3 Precario

Gemeentelijke precarioheffing op waterleidingen leidt lokaal tot forse verhoging van de drinkwaterrekening. Het kabinet heeft besloten om zijn besluit tot afschaffing uit 2005 terug te draaien. Voor meer dan 400 gemeenten opent dat de deur om de gemeentekas aan te vullen via het drinkwater, onzichtbaar voor de burger en de woonlastenindicatoren.

✓ **Schaf precarioheffing op waterleidingen af**

📄 **Gemeentewet, provinciewet, waterschapswet**

Commissie Binnenlandse Zaken

4 Afvoeren van waterleidingen van asbestcement

Vervanging van oude waterleidingen van asbestcement (AC) dient te gebeuren op een voor het milieu en de volksgezondheid verantwoorde wijze. Het belastingtarief voor het verantwoord storten van AC-waterleidingen is in 2010 gestegen van € 16,79 naar € 107,49 per ton afval, terwijl er in Nederland geen alternatieve verwerking voor handen is zoals verbranding of hergebruik. Deze drempel voor verantwoorde afvoer kan worden weggenomen door het storten van AC-waterleidingen te erkennen als zogenoemde monostroom.

✓ **Wijs waterleidingen van asbestcement aan als monostroom voor de afvalstoffenbelasting**

📄 **Belastingplan / Financiën Wet belastingen op milieugrondslag Financiën/VRM**

Voor meer informatie:

Vewin, Hendrik Jan IJsinga

Tel: 070 414 47 87

Email: ijsinga@vewin.nl

Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking

Vewin-pleidooi

1. Ondersteun drinkwaterprojecten in ontwikkelingslanden:
action now!

Ontwikkelingssamenwerking: action now!

Nederland heeft besloten een substantiële bijdrage te leveren aan de Millenniumdoelen van de Verenigde Naties: schoon drinkwater en sanitatie voor 50 miljoen mensen (hygiëne en afvalwaterzuivering).

De VN-doelen staan er precair voor: extra inzet is nodig, vooral bij de sanitatiedoelen. De bewezen kennis en kunde van de Nederlandse drinkwatersector kan in de drinkwatersituatie in ontwikkelingslanden veel verbetering brengen. De sector is bereid en in staat haar inspanningen te verhogen, met name nu de motie Koppejan/Boelhouwer onderdeel is van de Drinkwaterwet. De Minister heeft toegezegd deze middelen te zullen verdubbelen. Tegelijkertijd levert de buitenlandse inzet een win-winsituatie op: personeel dat in het buitenland actief is, neemt de opgedane kennis mee terug naar Nederland en kan deze hier maximaal inzetten.

In onderlinge samenwerking tussen drinkwaterbedrijven, waterschappen, het bedrijfsleven en NGO's kan een verdubbelde Nederlandse inspanning in de komende jaren gestalte krijgen. Vewin roept het kabinet op deze deskundigeninzet te steunen: bilateraal, multilateraal én mondiaal.

✓ **Ondersteun drinkwaterprojecten in ontwikkelingslanden: action now!**

 Vaste Kamer Commissie Ontwikkelingssamenwerking

Voor meer informatie:

Vewin, Hendrik Jan Ijsinga

Tel: 070 - 414 47 87

E-mail: ijsinga@vewin.nl

Ministerie van Justitie - NCTb

Vewin-pleidooi

1. Organiseer binnen het ATb-systeem bovenregionale afstemming en laat het ATb aansluiten op de reguliere crisisstructuur
2. Kadastrale registratie

Alerteringssysteem Terrorismebestrijding (ATb-systeem)

Uit de alerteringsoefening van mei 2010 is gebleken dat het ATb-systeem nog onvoldoende is doorontwikkeld. In het systeem ontbreekt bovenregionale afstemming om eventuele discrepanties tussen de maatregelen in de verschillende regio's vast te stellen en mogelijke dilemma's te bespreken. Drinkwaterbedrijven zijn regio-overstijgend; bovenregionale coördinatie en afstemming is voor hen van groot belang. Daarnaast dient het ATb-systeem aan te sluiten bij de reguliere crisisstructuur van partijen.

✓ **Organiseer binnen het ATb-systeem bovenregionale afstemming en laat het ATb aansluiten op de reguliere crisisstructuur**

 ATB-systeem

Kadastrale registratie

De Hoge Raad heeft ondergrondse netwerken, zoals drinkwaterleidingen, als onroerende goederen aangemerkt. Voor netbeheerders biedt die onroerende status nauwelijks voordelen. Registratie bij het Kadaster wordt bij overdracht van netten verplicht. Netbeheerders moeten bij de notaris bewijzen dat zij de bevoegde aanlegger zijn. De inschrijving en overdracht van netten wordt hiermee ernstig belemmerd. Inschrijving bij het Kadaster is onnodig duur. Een roerende status van de netwerken kent deze nadelen niet.

✓ **Merk de ondergrondse netwerken aan als roerende goederen**

 Burgerlijk Wetboek

Voor meer informatie:

Vewin, Sabine Gielens

Tel: 070 - 414 47 83

E-mail: gielens@vewin.nl

Verklarende woordenlijst

- **Diffuse bronnen:** vervuilde bronnen, waarvan de vervuiler niet traceerbaar is
- **Biociden:** stoffen die levende organismen doden
- **Brijn:** reststof na ontzilting
- **Waterknooppunten:** Hier gaat een watersysteem overgaat in het andere met verschillende kwaliteiten. Zoals van boezem naar rivier.
- **Blauwe knooppunten:** waar een watersysteem overgaat in het andere. Bijvoorbeeld van boezem naar rivier. Verschillende kwaliteiten water komen hier bij elkaar.
- **Debiet:** hoeveelheid water die door een rivier stroomt
- **Eenvoudige zuivering:** een zuivering met minder zuiveringsstappen door drinkwaterbedrijven
- **Mengzones:** Dat deel van een rivier / meer in de directe nabijheid van een puntlozing waarin geldt dat voor toxische stoffen een hogere concentratie wordt toegestaan dan acceptabel is voor het waterlichaam. Gezuiverd afvalwater wordt gemixt met schoon rivierwater.
- **Blauwe diensten:** positieve maatregelen ten behoeve van watermilieu
- **Groene diensten:** positieve maatregelen ten behoeve van het milieu
- **KRW:** Kaderrichtlijn Water
- **Solvabiliteit:** Geeft aan in hoeverre een bedrijf met eigen activa kan voldoen aan de financiële verplichtingen van vreemd vermogen.
- **Glyfosaat:** wordt ingezet voor onkruidverdelging op verhardingen (straten)
- **Mecoprop:** wordt ingezet voor onkruidverdelging op grasvelden (golfbanen)